

”Mä oon vaan halunnu olla siinä kampaajakuplassa”
Opintopolku amiksesta korkeakouluun –
opiskelijoiden kokemuksia ohjauksesta ja opinnoista

Jatkoväylä - sujuvasti ammatillisesta koulutuksesta
ammattikorkeakouluun –hankkeen loppuseminaari
29.11.2018

Päivi-Katriina Juutilainen ja Nina Mäkelä

Haastattelujen toteutus

- 32 ammattikorkeakouluopiskelijaa
 - 23 miestä, 9 naista
 - Ikäjakama 18 – 53 vuotta
 - 4 ammattikorkeakoulussa eri puolella Suomea
 - opiskelijoiden koulutusalat:
 - terveys- ja hyvinvointi
 - kauppa- ja hallinto
 - maa- ja metsätalous
 - tietojen käsittely, tieto- ja viestintäteknikka
 - tekniikka, teollisuus ja rakentaminen
 - palvelualat
 - kasvatusala

Haastatteluteemat

- 1) Opiskelijoiden kokemukset ammatillisen toisen asteen aikana saamastaan ohjauksesta ja tuesta
- 2) Opiskelijan kuvaukset jatko-opintoihin hakeutumisprosessistaan
- 3) Opiskelijoiden kokemukset ammattikorkeakoulussa saamastaan ohjauksesta ja tuesta
- 4) Opiskelijoiden kokemukset ammattikorkeakouluopinnoissa menestymisestään.

1) Opiskelijoiden kokemukset ammatillisen toisen asteen aikana saamastaan ohjauksesta ja tuesta

- Suuri osa opiskelijoista ei tunnistanut saaneensa ohjausta jatko-opintoihin lainkaan
- tieto välittyi opiskelijoille sattumanvaraisesti
- tietämättömyys mahdollisuudesta hakeutua korkeakouluopintoihin
- neuvontapainotteisuus
- kannustuksen puute
- Myönteisiä kokemuksia työssäoppimisen ohjauksesta ja arvioinnin ohjausprosessista

”Ohjaus oli aika vähäistä. Voisin sanoa kaikkien toisen asteen opiskelijoiden puolesta, että aivan liian vähäistä.” Mies

*”Se oikeastaan selvis vasta sitten varmaan ehkä puolessa välissä X:n opintoja, että hei eiks mun tarvii tosissaan mennä lukioon tai muuta. Joo, se valaistui se ajatus ehkä puolessa välissä, että mä pystyn nyt hakemaan.”
Nainen*

2) Opiskelijan kuvaukset jatko-opintoihin hakeutumisprosessistaan

- Jatko-opintoihin liittyvä tieto ei koskettanut itseä, vaikka sitä olisi ollut tarjolla
- Tärkeää oman osaamisen kehittäminen ja ymmärrys käytännön työn ja teoriaopintojen yhdistämisen merkityksestä
- Opinnot korkea-asteella eivät kuitenkaan olleet selkeä suunnitelma tai tavoite, vaan vähitellen kehkeytyvä prosessi
- Merkittävien ihmisten rooli jatko-opintoihin hakeutumisessa

”Heti ensimmäisen lukukauden aikana, ensimmäisen puolen vuoden aikana, kun olin tuolla nuoriso- ja vapaa-ajanohjaus puolella niin ekassa työssäoppimisessa. Siellä se heräs lopullisesti. Ellissä se, että kokeakouluopintoihin haluan vielä jatkaa tältä alalta. Ja sit se työpaikkaohjaaja oli sosionomin monimujotona aloittanut henkilö, jolla oli myös nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajan tausta. Niin sieltä mie sit sain kyselyä vähän mimmosta se opiskelu on ja muuta.” Mies

”Miun setä oli jossain kuvassa. Hän on tota lukion entinen rehtori ja äidinkielenopettaja niin hän sano jossain vaiheessa, kun olin töissä et jos nyt halluisit nii sinähä voisit lähtee vielä jonnekin kouluun. Ehkä se siitä sitten lähti vähän semmoinen ajatus kytemään et pitäisköhän yrittää vielä.” Mies

3) Opiskelijoiden kokemukset ammattikorkeakoulussa saamastaan ohjauksesta ja tuesta

- Opinto-ohjaajien koettiin olleen tärkeässä roolissa korkeasteen opintoihin ohjaamisessa ja psykososiaalisen tuen tarjoamisessa.
- Opinto-ohjaajien tarjoama konkreettinen apu opintojen suunnittelussa ja ongelmien ratkaisemissa.
- Uraohjaus hahmottui haastatteluissamme enimmäkseen harjoitteluun ja kansainvälisyyteen liittyvissä pohdinnoissa
- Vertaisohjauksen merkitys
- Kriittisyys AHOT-menettelyihin, jotka koettiin jäykiksi

”Se on kyllä tosi hyvin selväks tehty, että sinne pystyy menemään ihan omalla ajalla juttusille ja pystyy käymään just noita opintoihin liittyviä juttuja tosi tarkkaankin läpi sitten. Tavallaan omanlaisensa opintosuunnitelman tekemään sitten, jos vaikka ottaa sitten tälleen, ei tota tosi hyvin oon saanut jeesiä.” Mies

”Joo kyllä, et tota AHOT -systeemi on aika jäykkä sanosinko omalla tavallaan, et se ei oo juurikaan nopeuttanut minun opintoja yhtään. Jos ois miettinyt ehkä opintorakennetta toisella tavalla niin ois voinu suoraan hypätä ens syksynä alkaviin opintoihin, sanotaan näin.” Nainen

4) Opiskelijoiden kokemukset ammattikorkeakouluopinnoissa menestymisestään

- Opiskeluympäristön ja -kulttuurin muutos koettu yllättävänä ja haastavana
- Suuri haaste ammattikorkeakoulupedagogiikan korkeat itseohjautuvuusodotukset
- Verkko-opiskelun haasteet
- Epävarmuus omasta tiedollisesta osaamisesta ja pärjäämisestä.
- Opiskelutovereiden ja vertaistutoreiden tuki
- Oma myönteinen asenne
- Oppimista tukevat pedagogiset menetelmät
- Ammatillisen taustan merkitys teoriaopinnoissa
- Ennakkoasenteet ammatillisen tutkinnon suorittaneita kohtaan

”Moni luulee varmaan vieläkin, että mulla on se ylioppilastausta, mutta sitä saa aina korjata. Pari kertaa on väittelyä, kun moni väittää ettei ilman lukioo pärjää jatko-opinnoissa, mä vaan et en mäkään oo käyny missään vaiheessa niinku ylioppilaaks lukenu et ei mulla ainakaan oo ollu mitään ongelmii.” Mies

“No alkuhan oli aika nihkee kyllä siinä vähä vaikeuksia tuli, mutta sehän se asenne aika paljon jo ratkaisee. Kyllähän tosta syksystä aika hyvin selvisi. Aikamoinen shokkihan se alussa oli. Ku alkoi noita opintoja tulemaan ja just on siinä muutama lukion käynyt siinä luokalla, niin ne siinä aika paljon avitti siinä, ku just niitä lukion asioita käsiteltiin.” Mies

Kiitos mielenkiinnosta!